

Trøndelag
fylkeskommune

Plan for skolebibliotekene i videregående skole i Trøndelag

Fylkesbibliotektreff 28.10.22
v/Anniken Bjørnes, Trøndelag fylkesbibliotek

Det hele starter med ...

Opplæringsloven og forskrift til lov om grunnskolen og vgs:

Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgangen er sikret gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikke ligger i skolen sine lokaler, skal være tilgjengelig for elevene i skoletida slik at biblioteket kan brukes aktivt i opplæringen på skolen. Biblioteket skal være særskilt tilrettelagt for skolen.

www.lovdatab.no

→ Ikke alle videregående skolene i Trøndelag oppfyller loven

Bakgrunn

Fylkessammenslåing: fra Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag til **Trøndelag**

Den 1. januar 2018 ble Trøndelag igjen samlet til ett fylke etter å ha vært delt i 204 år.

Det samlede Trøndelag ble Norges nest største fylke i areal.

38 kommuner – 33 videregående skoler

Tidligere planer i Nord- og Sør-Trøndelag var utgått på dato.

Nord-Trøndelag sitt arbeid knytta mot vgs-bibliotekene har vært forankra i det overordna planverket
«Skolebiblioteket - arena og verktøy for læring. Bibliotekstrategi for de videregående skolene i Nord-Trøndelag 2011-2014.»

Sør-Trøndelag har tidligere hatt en politisk vedtatt plan for bibliotekene i Trøndelag
(førende for bibliotekene i vgs, men som en anbefaling til folkebibliotekene)

«Biblioteket – kunnskap, kultur og knutepunkt. Strategi og handlingsprogram bibliotekene i Sør-Trøndelag 2015-2019»

Politisk

- 2020: Fylkesbiblioteket arbeidet med politisk sak om ny plan for skolebibliotekene i vgs, samt jobbet for involvering fra og samarbeid med avdeling for utdanning og kompetanse.
- Desember 2020: Politiske vedtak:

Økonomiplan 2021-2024

- *Utarbeide en ny bibliotekplan for skolebibliotek i videregående skole:
Dette som en målrettet innsats for **et mer likeverdig tilbud** til alle elevene. Skolebibliotekene er en vesentlig del av **infrastrukturen for kunnskap og kultur**. Sammen med folkebibliotekene og bibliotekene i grunnskolen, kan de blant annet bidra til at barn og unge lærer mer om **kildekritikk og den viktige brede refleksjonen**.*

Økonomiplan 2022-2025 Utfordringsdokumentet

- *-Bidra til å utvikle og tilrettelegge folke- og skolebibliotekene, som gode **arenaer for studier, samarbeid, læring, kildekritikk og møter mellom mennesker**. Den nye handlingsplanen for bibliotek i videregående skole har et særskilt **fokus på kildekritikk og bred refleksjon**.*

Kunnskapsgrunnlag

- Juni 2021: Innhenting av råd fra planavdelingen i fylket, om type plan og om planprosess.
- Juni-desember 2021: Innsamling av informasjon, statistikk og stikkord, som samlet beskriver status for feltet. Utfordringsdokument og statistikk-skjema. Ser på andre fylkers tilsvarende planer. Elementer fra læreplanene - fagfornyelsen.
- September 2021: Innhenting av innspill på samling for Ungdommens fylkesutvalg (felles googledoc)
- November 2021: Innhenting av innspill på høstmøte for skolebibliotekarer i vgs (backcasting som metode)

Juni 2021: Prosjektleder for planarbeidet på plass – Anniken Bjørnes (vgs-skolebibliotekar)

I tospann med Bjørnar Skjesol (tidligere vgs-skolebibliotekar)

Begge ansatte ved fylkesbiblioteket

UTFORDRINGSdokument

Påvirkningsfaktorer for skolebibliotekstjenesten fremover

- Teknologisk utvikling og endringer i arbeidsmarkedet.
- Stadig omstilling og utvikling på feltet for videregående utdanning.
- Mange av elevene fullfører ikke innen normert tid.
- For dårlige ferdigheter innen lesing, skriving, bruk av digitale ressurser.
- Generelt mangelfull informasjonskompetanse tilpasset dagens digitale verden.
- Stor forskjell i kvaliteten på skolebibliotekstjenestene ved de ulike skolene.
- Skolebibliotekenes tjenestetilbud har en omfattende målgruppe.
- Elevmassen er i endring. Stadig flere med lånebehov, men uten lånerett.
- Arbeidet med læremidler er krevende, særlig digitale.
- Behov for økt kompetanse, mer samarbeid og målrettet satsing.
- Nye funksjoner på toppen av de tradisjonelle.
- Andre oppgaver enn skolebibliotekrelatert.
- Kutt i stillinger, ressurser, budsjett.
- Utgående biblioteksystem.
- Tungvint system for byttelån/sambruk av lærebøker.
- Nye læreplaner – fagfornyelsen.

- Skolebibliotekets rolle
  - for elevenes læring og trivsel
  - som pedagogisk ressurs
- Skolebibliotekets rammer
  - Hver enkelte skole
  - Fylkeskommunen
- Ansvarsområder
  - Skolebibliotekarens ansvar
  - Lærerens ansvar
  - Rektors ansvar
  - Fylkeskommunens ansvar
  - Politikere

Organisering og administrativ forankring

- Desember 2021: Styringsgruppe klar
- Januar 2022: Arbeidsgruppe klar

Styringsgruppe

- To fra avdeling for utdanning og kompetanse
v/avdelingsleder og seksjonsleder
- To fra avdeling for kultur og folkehelse
v/avdelingsleder og seksjonsleder

Arbeidsgruppe

- En rådgiver fra UTD
- Tre (to) rådgivere FYB
- To fra rektorkollegiet (en skole i nord og en i sør)
- To skolebibliotekarer (en skole i nord, og en i sør
- en fra kombinasjonsbibl.)

Planarbeidet

Kilde: Kommunetorget.no

- Desember 2021: Orientering om planarbeidet, for rektorkollegiet
- Januar 2022: Opprettet eget område i Teams for planarbeidet, med tilgang for alle i arbeidsgruppa og styringsgruppa
- Februar-september 2022: Åtte møter i arbeidsgruppa
- April 2022: Oppdatering om planarbeidet, på vårmøte for skolebibliotekarer i vgs
- Mai 2022: Presentasjon av arbeidet så langt, for styringsgruppa
- April 2022: Presentasjon av planutkast, for skolebibliotekarene
- Juni 2022: Presentasjon av planutkast, for rektorgruppa
- Juni 2022: Presentasjon av planutkast, for Ungdommens fylkesutvalg
- Juni-september: Planskriving (Teams)
- September: Planutkast ferdigstilles og oversendes styringsgruppa
- Oktober: Planutkastet presenteres for styringsgruppa
- Oktober: Arbeidsgruppa går gjennom eventuelle innspill fra styringsgruppa

POLITISK BEHANDLING

- Oktober: Politisk sak skrives v/fylkesbiblioteket
- **Saksgang:**
  - Hovedutvalg for utdanning 2019-2023, 23.11.2022
  - Hovedutvalg for kultur 2019-2023, 23.11.2022
  - Fylkesutvalget 2019-2023, 29.11.2022
  - Ungdommens fylkesutvalg 2022, 10.12.2022
  - Fylkesting 2019-2023, 14.12.2022

Essensen i planen:

Skolebiblioteket – en brobygger

Elevens ståsted som utgangspunkt

Skolebiblioteket

Døra står åpen, for deg.

Det er ditt rom, ditt fristed, ditt eget trygge rom i rommet.

Her kan du bare være.

Være deg, eller den du vil. Alene eller sammen. Alene sammen.

Slappe av. Logge ut.

Her kan du koble på.

Mellom hyllene kan du studere, tenke, filosofere. Søke og reflektere.

Oppdage og gjenoppdage. Tenke, drømme, fantasere. Finne ut og finne opp.

Her kan du bli inspirert og inspirere. Få hjelp og hjelpe.

Her kan du begynne, her kan du fullføre.

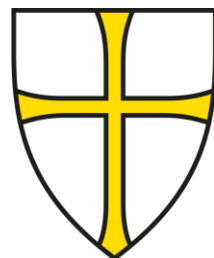
Skolebiblioteket bygger broer

-i deg selv

-mellom mennesker

-til kunnskap og refleksjon

Her kan du finne veien over broen – til framtida.

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke